

## PŘEDMLUVA

„Církev má účast na vítězství nad ďáblem, protože Kristus dal svým učedníkům moc vyhánět zlé duchy. Církev vykonává tuto vítěznou moc skrze víru v Krista a v modlitbě, tuto moc, která ve specifických případech může mít formu exorcismu.“<sup>1</sup>

Satan, padlý anděl, duch zla, kterému říkáme také ďábel nebo démon, odmítl Boha a jeho lásku. Proto žije v radikálním a nezvratitelném popření Boha. Snaží se získat ostatní bytosti stvořené k obrazu Božímu – zvláště pak lidi – pro tuto svoji tragickou a existenciální lež. Do světa vstoupila smrt, protože „vládce tohoto světa“<sup>2</sup> chce ve svém hněvu zničit život podle pravdy.

Na mnoha místech v Písmu svatém, především v Novém zákoně, je jasně ukázána nadvláda a vliv satana a dalších zlých duchů. Exegeté našli víc jak sto sedmdesát zmínek...

Satanova moc není nekonečná. Působí na tomto světě v hněvu vůči Bohu a jeho království. Způsobuje nesčetné duchovní i tělesné škody. Mějme však na paměti: tato nadvláda zlého ducha nezbavuje člověka jeho svobodné vůle a zodpovědnosti. Satan nemá moc zrušit konečný účel stvoření a člověka, totiž dobro. Boj, jakkoli může být prudký, skončí definitivním vítězstvím dobra skrze kříž a vzkříšení Vykupitele. To je učení, které vyznává církev.

A přesto je nesmírně šikovnou „taktikou ďábla“<sup>3</sup> že se skrývá, nedává o sobě vědět, pod rouškou racionalismu

1 Jan Pavel II., audience 22. srpna 1986.

2 Jan 12,31; 14,30; 16,11.

3 C. S. Lewis, *Rady zkušeného ďábla*, Návrat domů, Praha, 2003.

vede lidi k domněnce, že vlastně neexistuje: zná nesčetně úskoků, jak skrýt své ničivé působení. Satan je vnímán jen jako metafora, symbol zla. Přestřelky mezi klasickou démonologií a současným racionalismem dělají v katolických řadách paseku. Proto se věřící v duchovním boji obracejí k šarlatánům a jiným prodejčům „odčarování“, neboť nenacházejí dostatek pozorných uší uvnitř církve.

Ve Francii je zhruba sto deset exorcistů zplnomocněných svým ordinářem (CIC, kánon 1172). Otec Jean-Régis Fropro je už od roku 2005 exorcistou pro diecézi Fréjus-Toulon. Tato kniha je výsledkem jeho zkušeností. Není to kniha senzačních odhalení. Nejde jí o uspokojení nezdravé touhy vydavatele po úspěchu. Ukazuje, že cesta vnitřního uzdravení a obezřetného doprovázení je zdlouhavá. Exorcista neimprovizuje: jeho práce vyžaduje mnoho rozlišování, laskavosti, mírnosti a milosrdenství k dotýčným osobám.

Otec Fropro si vzhledem k delikátní povaze věci uvědomuje, že je zásadní začít přijetím člověka v pozorném naslouchání: podle popisovaných potíží je možné určit, zda se jedná o přirozené či mimopřirozené příčiny. Hledání symptomů a potíží umožní odhalit lest protivníka. Církev by proto nikdy neměla odmítat pomoc lidem, kteří o ni žádají. V případě potřeby může exorcista také konzultovat psychiatry, kteří chápou duchovní skutečnosti.

Toto co nejpřesnější rozlišování nepřítelovy přítomnosti je nutné k tomu, abychom měli morální jistotu, že se opravdu jedná o *sužování*, *svázanost* či *posedlost* ďáblem. Pak je teprve možné posoudit, zda stačí prostá modlitba za rozvázání (nebo velký exorcismus); tato modlitba podle rituálu je svátostným vysvobozením souženého člověka.

V kontextu ztráty duchovního zázemí a sekularizace je ďábel v dnešní kultuře velmi moderní, zvláště mezi mladými. Z katolické pastorace se naopak už čtyřicet let

zcela vytrácí. Z toho plyne nutnost nové reflexe, která by nám pomohla vypořádat se s těmito složitými jevy na základě skutečně teologického, duchovního a pastoračního posouzení a lépe odpovídat na očekávání našich trpících bratří.

Toulon, 22. února 2012,  
na svátek Stolce svatého apoštola Petra  
monsignor Dominique Rey, biskup v Fréjus-Toulon

## ÚVOD

V relativně nedávném výzkumu<sup>4</sup> provedeném ve Francii odpovědělo 15 procent tazatelů: „Na démona rozhodně věřím!“; 12 procent odpovědělo: „Trochu na něj věřím.“ Ostatních 73 procent nevědělo. Přesto při pohledu na stoupající počet televizních pořadů zajímavících se o ďábla konstatujeme, že je to dnes přitažlivé téma. Jak je to tedy doopravdy?

Když mi můj biskup monsignor Rey navrhl, abych v jeho diecézi vykonával úřad exorcisty, byl jsem zaskočen. Měl jsem za sebou nějakých třicet let kněžské služby jako farář ve Francii i v cizině. Odpověděl jsem mu, že to tedy zkusíme... na pár měsíců. Měl jsem to štěstí, že mi od začátku pomáhal člověk, který měl s touto službou dlouholeté zkušenosti: bez jeho bratrské pomoci bych se nepochybně nikdy neodvážil modlit se modlitbu za rozvázání ani později exorcismus.

Znovu jsem četl evangelia a uvědomil jsem si, že Ježíš osvobodil mnoho posedlých. Už od začátku svého působení v Galileji učí v synagoze v Kafarnau: „V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Začal křičet: ‘Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský! Přišel jsi nás zahubit? Víím, kdo jsi: Svatý Boží!’ Ale Ježíš mu přísně rozkázal: ‘Mlč a vyjdi z něho!’“ (Mk 1,23–25). Také Matouš nám říká, že Ježíš procházel celou Galilejí, „přinášeli k němu všechny nemocné, postižené různými chorobami a neduhy, posedlé, náměsíčné i ochrnutlé, a uzdravoval je“ (Mt 4,24).

---

4 La France „religieuse“: anketa *La Vie – Le Monde* – CSA, 2006.

Za sedm let mého působení exorcisty za mnou přišlo asi 1500 až 2000 lidí, někteří vícekrát. Lidé, kteří za mnou chodí, jsou nejčastěji zkoušeni nejrůznějším utrpením: organickými potížemi, které se nedají lékařsky vysvětlit (mají za sebou všechna vyšetření, analýzy, konzultace se specialisty, psychiatry, podstoupili různé nákladné terapie... a marně!); psychickými potížemi, problémy v rodině, ustavičnými překážkami v každodenním životě a ve všem, do čeho se pustí. A nejhorší je nepochopení jejich okolí, které je nakonec označí za psychicky nemocné.

Většina z nich potřebovala modlitbu za rozvázání, někdy opakovaně. Měl jsem jen několik případů s čistě psychickými problémy. Poslal jsem je za jejich lékařem, ale pokusil jsem se s nimi také vést duchovní rozhovor. Většina případů se mi jevila jako „smíšené“, šlo v nich zároveň o psychický problém a působení Zlého. Měl jsem asi dvacet případů typické posedlosti charakterizované projevy jednoho či více démonů. Většina těchto osob byla osvobozena po několikaměsíčním boji, ale dvě z nich na úplné osvobození ještě čekají.

Mnozí psychiatři mi posílají „případy“, u nichž i jakožto ateisté konstatují potíže, které jsou pro ně nevysvětlitelné. S lékaři samozřejmě spolupracuji.

V první části této knihy jsem shromáždil určité množství „případů“, s nimiž jsem se během své služby setkal: abych zachoval anonymitu, změnil jsem jména a některé nepodstatné detaily. Připojil jsem i korespondenci od tří svědků. Tyto případy jsou však samozřejmě jen relativně viditelnou, vynořenou částí obrovského ledovce, jehož ponořenou a neviditelnou část představují všichni ti, jimiž manipuluje démon, aniž by si to uvědomovali... a zde je pravděpodobné, že se jedná o velkou část lidstva.

Druhá část knihy je napsaná v podobě otázek s krátkými odpověďmi: jedná se o otázky, které si můžeme na téma

dábel klást: kdo to je, jak působí, jak se k nám dostává, a hlavně jak se od něj osvobodit. Je to možné?

Slýcháme, že problém svázanosti a posedlosti odkazuje kamsi do iracionální sféry. Nemyslím si to, i když se část těchto skutečností odehrává v neviditelném světě. Mám vědecké vzdělání a pokouším se své rozlišování provádět na základě vědeckého postupu: vycházet z konstatování určitých problémů a projevů a dopracovat se k příčinám v striktně deduktivním procesu. Praxe exorcismu není věda, ale dovednost, která je blízká medicíně. Tato kniha má především předat nějakou zkušenost, kterou jsem se pokusil osvětlit světlem své víry a svého rozumu, a nezapomněl jsem ani na učení katolické církve. Závěry, které jsem učinil, jsou moje osobní a přál bych si, aby mohly posloužit k otevření debaty s teology a spolubratry exorcisty.

Musím říci, že denně vzdávám díky Bohu za tuto úžasnou službu přijímání a soucitu, do níž mne postavil.

Tato služba je také místem evangelizace, protože lidi, s nimiž se setkám, vyzývám, aby především navázali živý a láskyplný vztah se svým Spasitelem Ježíšem Kristem a s důvěrou a nadějí se k němu obrátili, aby vykročili cestou obrácení, jež by je vedla ke svátosti smíření, aby si našli cestu k eucharistii, osvobozující a uzdravující svátosti.

Ježíš je skutečně náš osvoboditel, náš dobrý pastýř, náš lékař se soucitným srdcem, hořícím láskou!